مجله دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی شهید صدوقی یزد
دوره چهاردهم ، شماره چهارم ، زمستان ۱۳۸۵، صفحات ۷۵-۶۹

بررسی تأثیر خون های مختلف بر رشد عامل لیشمانیوز جلدی به روش in vitro

دکتر صفرعلی طالاری*[1]، دکتر زریچهر وکیلی[2]، دکتر محمود صفاری[3]

چکیده

مقدمه: لیشمانیوز جلدی یکی از مهمترین بیماری های انگلی در ایران است که کنترل این بیماری به لحاظ مداخله در محیط با اهداف کاهش ناقل و مخزن حیوانی بیماری هزینه زیادی دارد بدین منظور این مطالعه جهت تعیین تأثیر خون انسان، گاو،گوسفند و بز برای رشد عامل لیشمانیوز جلدی و مقایسه آن با محیط های محتوی خون خرگوش انجام گرفت.

روش بررسی: پژوهش حاضر از نوع تحلیلی (Analytical) است که بر روی پروماستیگوت لیشمانیا ماژور و تروپیکا (L.major & L.tropica) مورد تأیید سازمان جهانی بهداشت، در محیط کشت محتوی خون خرگوش و محیط های هشت گانه خون انسان و محیطهای خون گاو، بز و گوسفند با ۱۰ تکرار صورت پذیرفت. زمان سازگاری با محیط و حداکثر و حداقل رشد بر مبنای کاهش تعداد انگل فعال نسبت به تعداد انگل در زمان کشت محاسبه گردید و با آزمون آماری T student مورد قضاوت آماری قرار گرفت.

نتایج: سرعت زمان سازگاری پروماستیگوت در محیط ها با هم مساوی و بین ۱ تا ۳ روز بود. انگل در محیط کشت محتوی خون انسان، گوسفند و بز در زمان کوتاه تر و در محیط محتوی خون گاو در زمان بیشتری به حداکثر رشد رسید و حداقل تعداد رشد در خون خرگوش و گاو بیشتر از گروه خون انسان، بز و گوسفند بود. میزان رشد پروماستیگوت‌های هر دو گونه انگل در خون خرگوش بیشتر از گروه خونی انسان، بز و گوسفند بود ($P<0.05$). در حالی که میزان رشد تعداد هر دو نوع انگل در محیط محتوی خون خرگوش و خون گاو مشابه بود.

نتیجه گیری: با توجه به این که سرعت رشد انگل در محیط های محتوی خون گاو و گروه خونی B^- انسان وضعیت مناسب و مفیدی دارد و امکان تهیه خون انسان ساده تر از خون گاو است. توصیه می شود در مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی در صورت عدم دسترسی به خون خرگوش از خون انسان با گروه B^- استفاده شود.

واژه های کلیدی: خون، لیشمانیوز جلدی، پروماستیگوت، In vitro.

مقدمه

لیشمانیوز یکی از بیماری های انگلی مشترک بین انسان و حیوانات است که به صورت احشایی و جلدی بروز می کند. لیشمانیوز جلدی در دنیای قدیم در اثر Leishmania tropica (نوع روستایی) L.major (نوع شهری) ایجاد می شود. بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی لیشمانیوز در ۸۸ کشور جهان در آفریقا، آسیا ، اروپا و آمریکای شمالی و جنوبی وجود دارد[۱،۲].

در سال ۱۸۸۵ نخستین بار، کونینگهام (Cuningham) وجود تک یاخته انگلی را از زخم‌های جلدی گزارش کرد و در سال ۱۹۰۰، لیشمن (Leishman) نامگذاری شد[۳]. در سال ۱۹۰۴ برای اولین بار Rogers موفق به کشت انگل و مشاهده انگل تاژکدار آن در محیط کشت حاوی خون خرگوش گردید. در سال ۱۹۰۸ توسط Novy, Mac-Neal & Nicolle به نام محیط NNN معروف شد و امروزه در اکثر آزمایشگاه های تحقیقاتی مورد استفاده قرار

* ۱- نویسنده مسئول: دانشیار گروه انگل شناسی : ، تلفن : ۰۹۱۳۱۱۳۰۳۷۱
E-mail: talariali@yahoo.com
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کاشان
۲- استادیار گروه پاتولوژی
۳ - استادیار گروه میکروب شناسی
۲،۳- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کاشان
تاریخ دریافت:۱۳۸۴/۴/۱ تاریخ پذیرش:۱۳۸۵/۴/۲۸